

Abstrakt:

Rozprawa podejmuje temat estetyki katastroficznej jako formy narracji o katastrofie, która wydobywa jej widmowy, hauntologiczny charakter – nawiedzający zarówno przeszłość, jak i przyszłość. Estetyka katastroficzna nie ogranicza się do reprezentacji katastroficznych zdarzeń, ale stanowi formułę budowania refleksji nad potencjałem, nadzieją i możliwościami, które ujawniają się w obliczu kryzysów. Szczególny nacisk położony zostaje na powiązanie zagadnień estetyki katastroficznej z ucieleśnionym doświadczeniem. W tym kontekście kluczową rolę odgrywa sztuka typu *environment* – instalacje w formie wieloelementowych środowisk. W pracy analizowane są wybrane realizacje artystyczne, z których każda otwiera odmienny wątek interpretowania i osławiania katastrofy, wskazując na różnorodne strategie estetyczne, afektywne i poznawcze związane z tym zagadnieniem. Rozprawa składa się z czterech rozdziałów. Pierwszy z nich koncentruje się na ontologii katastrofy, odwołując się do koncepcji hiperobiektów Timothy Mortona oraz katastrofy „bez wydarzenia” Ewy Horn. Drugi rozdział eksploruje utracone projekty przyszłości w myśli Franco „Bifo” Berardiego i Marka Fishera, zestawiając je z melancholią jako formą aktywnego współczucia, czego przykładem jest instalacja autorki zatytułowana *Paradise Rot*. Trzeci rozdział rozwija wątki splątania, potencjału i cielesności, odwołując się do koncepcji Ciała bez Organów Deleuze’a i Guattariego, w kontekście instalacji *Za bramą ust coś drga coś migocze*. Czwarty rozdział formułuje definicję estetyki katastroficznej, bazując na rozpoznaniach Jessici Siobhan Mulvogue, rozszerzając je o praktykę instalacji typu *environment* i koncepcję strojenia (*attunement*). Kluczowe znaczenie ma tu myślenie z ciała (Neimanis, Merleau-Ponty), koncepcja asamblażu oraz strategia współpracy jako sojuszniczego przetrwania, zilustrowana realizacją scenograficzną do choreografii *Hopecraft Ceremony* – fikcyjnej opowieści rozgrywającej się pomiędzy dystopią a utopią, katastrofą a nadzieją. Rozprawa ukazuje estetykę katastroficzną jako wrażliwą strategię twórczą, która nie tylko rejestruje ślady rozpadu, lecz także otwiera przestrzeń dla wyobraźni, regeneracji i wspólnotowego przeżywania kryzysu.